

Nr 55.

Av herr **Lundqvist m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till byggande av broar.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anför i sina petita för budgetåret 1949/50 beträffande landets brobestånd följande: »Om man antager, att broarnas medellivslängd uppgår till 50 år, skulle med utgångspunkt från det förut angivna totala antalet broar ca 200 behöva ombyggas varje år, vartill komma erforderliga brobyggnader på nyanlagda vägar. Under åren 1933 till 1939 byggdes årligen ca 180 broar. Brobyggnadsverksamheten före kriget kom sålunda aldrig i takt med utvecklingen. Under kriget inskränktes av sparsamhetsskäl i möjligaste mån anslagen till vägväsendet och därvid även till broarna, varjämte det under denna tid huvudsakligen var för riksförsvaret betydelsefulla broar och vägar, som kommo till utförande. Efter kriget har genom regleringen på byggnadsmarknaden brobyggnadsverksamheten måst inskränkas betydligt under det aktuella behovet. Under åren 1940 till 1947 byggdes sålunda endast i medeltal per år 45 broar, varför en eftersläpning av den erforderliga förnyelsen av broarna på minst (8×155) 1 240 broar uppkommit enbart under denna tidsperiod. Om hänsyn toges till att en del av de under åren 1940 till 1947 byggda broarna avsågos för nyanlagda vägar, blir eftersläpningen än större.»

Styrelsen anför vidare att, därest byggnadstillstånd för brobyggnadsarbeten meddelas i den utsträckning styrelsen förutsatt, den per den 1 juli 1948 förefintliga behållningen av 32,8 miljoner kronor å anslaget till byggande av broar vid ingången av arbetsåret 1950 kommer att vara förbrukad eller helt disponerad på företag, för vilka byggnadstillstånd meddelats.

Under dessa förhållanden föreslår styrelsen, att förevarande anslag för budgetåret 1949/50 anvisas med 20 000 000 kronor.

Departementschefen tillstår, att en allmän höjning av broarnas standard är den för närvarande kanske mest angelägna uppgiften inom vägväsendet. På grund av bristande tillgång på framför allt material men även arbetskraft samt med hänsyn till den rådande ekonomiska situationens krav på sträng återhållsamhet ser sig departementschefen likväl icke i stånd att förorda en intensifierad investeringsverksamhet ens på ifrågavarande angelägna område. Formellt äskas därför endast ett reservationsanslag av 100 kronor för det kommande budgetåret.

Motionärerna ha i annat sammanhang starkt betonat vikten av att kommunikationsförbättringar fortlöpande äga rum. Förbättringar på detta område måste betraktas som rent produktiva och därför i dagens läge synnerligen trängande investeringar.

Det synes oss som om departementschefen i detta fall har underskattat tillgången på material. Likaså synes departementschefen ej ha beaktat den betydande dolda arbetskraftsreserv, som finnes på landsbygden, varför det förefaller finnas skäl för en grundligare behandling av denna för hela vårt land så viktiga fråga. De material det här i första rummet gäller äro cement och sten, och på båda dessa materialslag torde det för närvarande icke råda så stor brist inom landet, som departementschefen synes vilja göra gällande.

Att det nuvarande väg- och brosystemet inom landet lämnar mycket övrigt att önska med hänsyn till den trafikökning som under de senaste åren ägt rum — en ökning som kan väntas tilltaga i allt större omfattning — torde vara obestriddigt. Det belyses för övrigt också av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens alarmsignaler och departementschefens eget erkännande, att en allmän höjning av broarnas standard är den för närvarande kanske mest angelägna uppgiften inom vägväsendet.

Brosystemets nuvarande standard är för närvarande på många håll sådan, att broarna helt enkelt inte kunna motstå den hårda påfrestning de utsättas för på grund av den alltmera tilltagande och allt tyngre trafiken. Risken för allvarliga katastrofer, som kunna inträffa i samband med broaras, är sålunda påtaglig, och den ökas dag för dag så länge inte radikala åtgärder vidtagas för att i tid förbättra broarnas tillstånd. Sådana förändringar på grund av den hårda belastningen kunna också inträffa i broarnas allmänna standard, att det vid en senare tidpunkt kan komma att kräva oerhörda ansträngningar under flera år att återställa brosystemet i det skick, som trafikanterna ha rätt att kräva. Vad som i annat sammanhang sagts om den allmänna vägstandardens gäller också här, nämligen att underlåtenhet att upprätthålla broarnas standard innebär ett misshushållande med tidigare gjorda investeringar.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen vid behandling av 6:e huvudtiteln måtte vidtaga sådan omgruppering av anslagen att till byggande av broar för budgetåret 1949/50 kan disponeras ett reservationsanslag av 5 000 000 kronor.

Stockholm den 20 januari 1949.

R. Lundqvist.

Torsten Isaksson.

Carl Eskilsson.

Axel Mannerskantz.

R. Aaby-Ericsson.

Carl Sundberg.